 ERCIYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCIYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.16
		YAYIN TARİHİ:	HAZİRAN 2018
	LABORATUVARLARDA ENFEKSİYON KONTROL TALİMATI	REVİZYON NO:	00
		REVİZYON TARİHİ:	00
		SAYFA NO:	1 / 2

1. AMAÇ: Erciyes Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Laboratuvarlarında uyulması gereken enfeksiyon kontrol kurallarının belirlenmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat Tüm Laboratuvarları kapsar.

3. KISALTMALAR

4. TANIMLAR:

5. SORUMLULAR: Tüm Laboratuvar Çalışanlar.

6. FAALİYET AKIŞI:

6.1. Laboratuvar Alanına Yönelik Uygulamalar:

6.1.1. Laboratuvar tezgahları veya diğer yüzeyler klinik örnekler ve kültürlerin rutin işlemleri esnasında potansiyel patojenler ile kontamine olabilir. Bu yüzden laboratuvarlar kolay temizlenebilen, dezenfeksiyona uygun düz yüzeylerden oluşmalıdır.

6.1.2. İç yüzeyler, duvarlar, zeminler ve tavan suya dayanıklı olmalıdır. Yüzeylerdeki delinmiş, açılmış yerler dekontaminasyonu kolaylaştırmak için kapatılmalıdır.

6.1.3. Laboratuvarlarda çalışan personele herhangi bir bulaş olduğunda kullanabileceği duş ve göz yıkama alanı olmalıdır.

6.1.4. Kimyasal maddeler risk gruplarına ve saklama koşullarına göre, havalandırma sistemli ayrı oda, dolap veya depolarda bulundurulmalıdır.

6.1.5. Yiyecek ve içeceklerin çalışma alanlarında bulundurulması yasaklanmalıdır.

6.1.6. Böcek ve kemirgenler için etkili kontrol önlemleri kullanılmalıdır.

6.1.7. Laboratuvarlarda hayvan ve bitki olmamalıdır.

6.2. Çalışana Yönelik Uygulamalar:

6.2.1. Laboratuvar ortamı çalışanlar için biyolojik, fiziksel, kimyasal ve radyolojik tehlikeler taşımaktadır. Bu yüzden laboratuvar çalışma alanlarına sadece yetkili kişiler girmeli, geçiş sınırlandırılmalı, özel giriş gereklilikleri olan laboratuvara, sadece potansiyel tehlikeler için eğitim almış, önlemleri karşılayabilen personeller girmelidir.

6.2.2. Çalışanın iş güvenliği için uygun giysi ve donanım kullanması sağlanmalıdır.

- Maske
- Bone
- Eldiven
- Göz ve yüz koruyucu ekipman

6.2.3. Çalışanlar koruyucu ekipman giymeden önce ve çıkardıktan sonra mutlaka el hijyeni uygulanmalıdır (Bkz. El Hijyeni Talimatı).

6.2.4. Laboratuvara çanta, palto, hırka, mont ve gereksiz malzeme getirilmemelidir.

6.2.5. Ayakkabılar laboratuvarda çalışmaya uygun olmalı, burnu açık ayakkabı giyilmemelidir.

6.2.6. Laboratuvarda çalışmaya başlarken uzun saçlar toplanmalı veya bone içine alınmalıdır.

6.2.7. Laboratuvarda mutlaka laboratuvar önlüğü ile çalışılmalıdır. Laboratuvar önlüğünün önü kapatıldıktan sonra çalışmaya başlanmalıdır. Laboratuvar önlüğü laboratuvar alanı dışında giyilmemelidir. Personeller için yeniden kullanılabilir kıyafetler dekontamine edilerek yıkanmalıdır.

6.2.8. Çalışmaya başlamadan önce ellerdeki kollardaki takılar çıkartılmalı ve el hijyeni sağlanmalıdır.

6.2.9. Eller, enfeksiyonlu materyallere ve yüzey alanlara dokunduktan sonra, eldiven çıkarıldıktan sonra ve laboratuvardan ayrılmadan önce yıkanmalıdır.

6.2.10. Laboratuvarda çalışanların aşılarının tam olması gereklidir.

- Hepatit B
- Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak
- Suçiçeği
- İnfluenza
- Tetanoz

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------

	ERCIYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.16
		YAYIN TARİHİ:	HAZİRAN 2018
	LABORATUVARLARDA ENFEKSİYON KONTROL TALİMATI	REVİZYON NO:	00
		REVİZYON TARİHİ:	00
		SAYFA NO:	1 / 2

6.2.11. Ellerde kesik, yara ve benzeri durumlar varsa bunların üzeri ancak su geçirmez bir bantla kapatıldıktan sonra çalışılmalı, aksi takdirde çalışılmamalı ve durum laboratuvar sorumlusuna iletilmelidir.

6.2.12. Çalışma bittikten sonra eller yıkanmalıdır.

6.2.13. Çalışma esnasında herhangi bir bulaş veya yaralanma meydana geldiğinde alan bol su ve sabunla 5 dakika yıkanmalı ve "Personel Sağlığı Polikliniğine" başvurulmalıdır.

6.3. Çalışmaya Yönelik Uygulamalar:

6.3.1. Çalışırken laboratuvar kapı ve pencereleri kapalı tutulmalı, mikroorganizma veya sporlarını etrafa yayacak gereksiz ve ani hareketlerden sakınılmalıdır.

6.3.2. Ağız yolu ile pipetleme yapılmamalıdır. Bu işlem için vakum ya da puvar kullanılmalıdır.

6.3.3. İçinde numune bulunan tüp, petri kutusu gibi malzeme açık olarak masa üzerine bırakılmamalı, tüpler önlük cebinde taşınmamalı, masa üzerine gelişigüzel konulmamalı tüplükte tutulmalıdır.

6.3.4. Atılacak katı maddeler uygun renkteki poşetli çöp kutusuna atılmalıdır (Bkz. Atık Yönetim Talimatı). İşi bitmiş, içinde sıvı bulunan beher, erlenmayer, tüp gibi temizlenecek cam kaplar da lavaboya konulmalı, masa üzerinde bırakılmamalıdır.

6.3.5. Çalışma alanında kullanılan eldivenler çıkartılmadan diğer alanlara (kapı, pencere, bilgisayar klavyesi, telefon vb.) temas edilmemelidir. Eldivenler çıkarılıp el hijyeni sağlandıktan sonra temas edilmelidir.

6.3.6. Herhangi bir mikroorganizmayla kontamine olsun olmasın keskin aletler, iğneli veya iğnesiz aletler, pipetler, tüpler ve bistrüriler için daima yüksek derecede önlemler alınmalıdır.

6.3.7. Çalışma bittikten sonra kirli malzemeler kendilerine ait kirli kutularına konulmalıdır.

6.3.8. Laboratuvarında herhangi bir şey yenilip içilmemeli, çalışırken eller yüze sürülmemeli, ağıza herhangi bir şey alınmamalıdır.

6.4. Temizliğe Yönelik Uygulamalar:

6.4.1. Laboratuvarın her bölümünde temizlik ve dezenfeksiyon işlemleri sabah işleme başlamadan önce ve gün sonunda periyodik olarak yapılmalı, herhangi dökülme, kirlenme anında ise dezenfeksiyon tekrarlanmalıdır.

- Tüm gereksiz materyaller, temizlik ve dezenfeksiyonun düzgün ve kolaylıkla yapılabilmesi için ortadan kaldırılmalıdır.
- Dekontamine edilecek materyaller laboratuvar dışında yapılmalı ve sızdırmaz, dayanıklı ve kapalı konteynerlerde transportu sağlanmalıdır.
- Dökülen enfeksiyon materyallerinin temizliği ve dekontaminasyonu, eğitilmiş görevliler tarafından yapılmalıdır. Numunelerin yere veya masaya dökülmesi veya numune kaplarının kırılması halinde durum hemen laboratuvar yöneticisine bildirilmeli ve dökülen kültürün üzeri dezenfektan çözeltisi ile kaplanarak (5000 ppm içeren klorlu su) 15-30 dakika bekletilmeli ve daha sonra temizlenmelidir.
- Kültürler, dokular ve vücut sıvı örneklerinin biriktirilmesi, depolanması ve transportu esnasında sızıntı durumunu önlemek için konteynerlere düzenli bir şekilde yerleştirilmelidir.
- Kontaminasyon düzeyleri farklı alanların temizliğinde farklı renk bezler kullanılmalıdır.
- Temizlik, temizden kirliye doğru yapılmalıdır.
- Temizlik esnasında ortama toz oluşturacak şekilde davranılmamalıdır.
- Temizlikte su ve deterjandan sonra dezenfeksiyon gereklidir. Rutinde herhangi gözle görülür kirlenme yoksa 500 ppm içeren klorlu su veya tablet ile dezenfeksiyon (1/100 oranında çamaşır suyu) uygundur.

6.4.2. Laboratuvarında kullanılan laminar air flow kabini içinde üretici firma önerilerine göre çalışmaya başlamadan önce ve sonra dezenfeksiyonunun yapılması gereklidir.

6.4.3. Mikroskopun objektif ve oküler kısmı her kullanımdan önce ve sonra dikkatlice merceğe zarar vermeden temizlenmelidir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

- 7.1. Thomas J. Kim, Susan E. Boruchoff, and Melvin P. Weinstein. Prevention of Occupationally-Acquired Healthcare-Associated Infections in Diagnostic Laboratories
- 7.2. Laboratory biosafety manual. World Health Organization, Third edition. Geneva, 2004.
- 7.3. Enfeksiyon Kontrol Programı. Prof.Dr. Emine Alp Meşe. Erciyes Üniversitesi. Yayın No:55
- 7.2. Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği
- 7.3. Sağlıkta Kalite Standartları
- 7.4. Sağlıkta Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------